

ชั้นหนาม

Paranephelium macrophyllum King

วงศ์ SAPINDACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นทรงพุ่มสูงได้ถึง 12-20 เมตร เปลือก สีน้ำตาลอมส้ม เรียบ เปลือกในสีชมพู ใบ ประกอบแบบขนนกปลายเดี่ยวหรือคู่ มีใบย่อย 3-5 คู่ ออกตรงข้าม กว้าง 3-12 มม. ยาว 6-30 ซม. ใบคู่บน ใหญ่สุด รูปรีแกมขอบขนาน ปลายเรียวแหลมถึงกลม หรือปากเล็กน้อย โคนกลมหรือรูปไข่ ค่อนข้างเบี้ยว ขอบจักซี่ฟันห่างแต่แหลมคม ใบอ่อนสีแดงสด ใบแก่หนาแข็ง สีเขียวเข้มช่นด้านบน เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นกลางใบเป็นแฉ่งลึกด้านบน หนาทางด้านล่าง ก้านใบยาว 12-20 ซม. ก้านใบย่อยยาว 0.5-2 ซม. ดอกขนาดประมาณ 6 มม. สีชมพู พบน้อยสีขาว สมมาตร ออกเป็นช่อตั้งแตกแขนง ยาว 25-60 ซม. ทั่วทั้งใบ พบน้อยที่ปลายกิ่ง ดอกสมบูรณ์เพศในช่อเดียวกัน กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีแดงเข้ม ยาว 1-2 มม. เท่ากัน รูปสามเหลี่ยม เชื่อมกันเล็กน้อยที่โคน กลีบดอกแยก 5 กลีบ ยาวกว่ากลีบเลี้ยงเล็กน้อย ค่อนข้างกลม เกลี้ยงด้านนอก มีขนคล้ายขนแกะสีเหลืองเป็นก้อนแน่นด้านใน ดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้สีชมพู 7-8 อัน ยาวได้ถึง 4 มม. ก้านชูอับเรณูเล็กเรียว จานฐานดอกสีเหลือง ดอกสมบูรณ์เพศ รังไข่และก้านเกสรเพศเมียสีแดงเข้ม ผล ยาว 2.5-4 ซม. สีน้ำตาลอมเทาช่น กลม มีหนามล่ำแข็งแน่น แก่แตก 3 ส่วน ไม่สม่ำเสมอ เมล็ดใหญ่ 1-2 เมล็ด สีน้ำตาล แผลเป็นขีด ไม่มีเยื่อหุ้ม พบในป่าที่ต่ำถูกทำลาย

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอนด์. ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)- กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

